

Tillväxtverket Regelrådet
2016 -09- 23
RR 2016 -000299

Regelrådet Regelrådet <regelradet@regelradet.se>

Remiss

1 meddelande

Eriksson, Johan <Johan.Eriksson@riksgalden.se>

21 september 2016 15:16

Till: "registratorn@riksbank.se" <registratorn@riksbank.se>, "kammarrattenistockholm@dom.se" <kammarrattenistockholm@dom.se>, "finansinspektionen@fi.se" <finansinspektionen@fi.se>, "konsumentverket@konsumentverket.se" <konsumentverket@konsumentverket.se>, "regelradet@regelradet.se" <regelradet@regelradet.se>, "info@finansbolagen.se" <info@finansbolagen.se>, "info@sparbankerna.se" <info@sparbankerna.se>, "info@swedishbankers.se" <info@swedishbankers.se>, "info@advokatsamfundet.se" <info@advokatsamfundet.se>, "kontakta@far.se" <kontakta@far.se>

Hej,

Bifogat översänds remisspromemoria innehållande förslag till föreskrifter om ändring i Riksgäldskontorets föreskrifter (RGKFS 2016:2) om insättningsgaranti. Ändringarna innebär att det införs bestämmelser om beräkningen av avgiften för garantin enligt lagen (1995:1571) om insättningsgaranti. Synpunkter på förslaget välkomnas senast **den 18 oktober 2016**.

Vänliga hälsningar

Johan Eriksson

Johan Eriksson
Analytiker, Finansiell stabilitet och konsumentskydd
Telefon 08 613 46 34

Mobil 070 244 04 79

Riksgälden

103 74 Stockholm

www.riksgalden.se

2 bilagor

Försättsblad remiss.pdf
590K

Remisspromemoria om föreskrifter om insättningsgaranti remiss.pdf
477K

Enligt sändlista

Ändrade föreskrifter om insättningsgaranti

Riksgälden föreslår ändringar i föreskrifterna om insättningsgaranti.¹ Synpunkter på förslaget välkomnas senast den 18 oktober 2016. Föreskrifterna har tagits fram med anledning av de ändringar som skett i bestämmelserna om avgiften för garantin i lagen (1995:1571) om insättningsgaranti.

Föreskrifterna innehåller bestämmelser om beräkningen av avgifter

Förslaget innebär att det införs bestämmelser om beräkningen av avgiften för garantin. Riksgälden föreslår att avgiften för garantin ska beräknas i enlighet med Europeiska bankmyndighetens (Eba) riktlinjer om metoder för beräkning av avgifter till insättningsgarantisystem.²

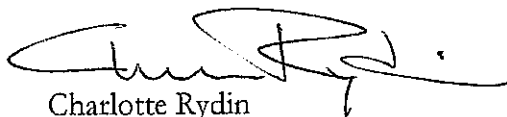
I ett andra steg, lämpligen inför avgiftsuttaget för 2019 eller 2020 kommer en fördjupad översyn av avgiftsmodellen att genomföras. Denna översyn syftar huvudsakligen till att i högre utsträckning skapa en incitamentsstruktur för minskad risk.

Föreskrifterna föreslås träda i kraft den 1 januari 2017.

Synpunkter och kontaktuppgifter

Skriftliga synpunkter på förslaget lämnas till Riksgälden, 103 74 Stockholm, eller via mejl till riksgalden@riksgalden.se senast den 18 oktober 2016. Ange diarienummer RG 2016/1064. Frågor om remissen besvaras av Johan Eriksson (08-613 46 34 eller johan.eriksson@riksgalden.se).

RIKSGÄLDSKONTORET

Charlotte Rydin

Chefsjurist

Avdelningschef Finansiell stabilitet och konsumentskydd

¹ Riksgäldskontorets föreskrifter (RGKFS 2016:2) om insättningsgaranti.

² Riktlinjer om metoder för beräkning av avgifter till insättningsgarantisystem (EBA/GL/2015/10).

Sändlista

Sveriges riksbank

Kammarrätten i Stockholm

Finansinspektionen

Konsumentverket

Regelrådet

Finansbolagens förening

Sparbankernas riksförbund

Svenska Bankföreningen

Svenska Fondhandlareföreningen

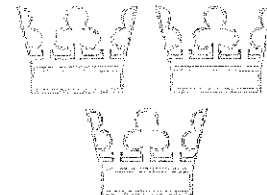
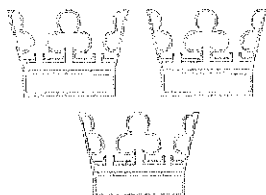
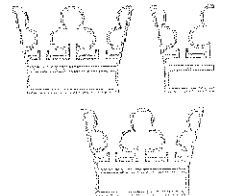
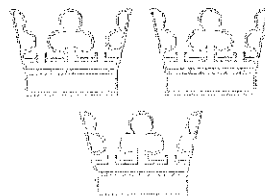
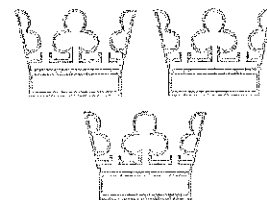
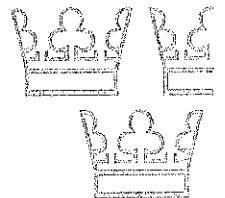
Sveriges advokatsamfund

FAR

För kännedom

Finansdepartementet

Remisspromemoria – förslag till ändrade föreskrifter om insättningsgaranti

Sammanfattning

Riksgäldskontoret (Riksgälden) föreslår ändringar i föreskrifterna (RGKFS 2016:2) om insättningsgaranti. Ändringarna innebär att det införs bestämmelser om beräkningen av avgiften för garantin enligt lagen (1995:1571) om insättningsgaranti. Riksgälden föreslår att avgiften för garantin ska beräknas i enlighet med Eba:s riktlinjer om metoder för beräkning av avgifter till insättningsgarantisystem.¹

De föreslagna föreskrifterna förväntas medföra positiva effekter för samhället då mer riskbaserade avgifter leder till en förbättrad incitamentsstruktur som torde innebära en ökad finansiell stabilitet. För vissa institut innebär föreskrifterna att de kommer att få en lägre avgift jämfört med tidigare medan andra institut får en högre.

Föreskrifterna föreslås träda i kraft den 1 januari 2017.

¹ EBA/GL/2015/10.

Innehållsförteckning

1	Förslag till föreskrifter	1
2	Utgångspunkter	8
2.1	Bakgrund	8
2.2	Målet med föreskrifterna	8
2.3	Nuvarande och kommande regelverk	8
2.4	Regleringsalternativ	9
2.5	Rättsliga förutsättningar	9
3	Motivering och överväganden	9
3.1	Avgifter för insättningsgarantin	9
3.2	Avgifterna ska vara riskbaserade	10
3.3	En riskbaserad avgiftsmodell	10
3.3.1	Bakgrund	10
3.3.2	Övergripande angående valet av avgiftsmodell	11
3.3.3	Avgiftsmodellen	14
3.4	Ikraftträdande	26
4	Förslagets konsekvenser	26
4.1	Allmänt	26
4.2	Konsekvenserna för samhället	26
4.3	Konsekvenserna för konsumenterna	27
4.4	Konsekvenserna för företagen	27
4.4.1	Allmänt	27
4.4.2	Administrativa kostnader	27
4.4.3	Förändrade avgifter	27
4.5	Konsekvenserna för Riksgälden	28

1 Förslag till föreskrifter

Riksgälden har följande förslag till föreskrifter.

1.1 Förslag till föreskrifter om ändring i Riksgäldens föreskrifter (RGKFS 2016:2) om insättningsgaranti;

Riksgäldskontoret föreskriver² med stöd av 8 § förordningen (2011:834) om insättningsgaranti i fråga om Riksgäldskontorets föreskrifter (RGKFS 2016:2) om insättningsgaranti

dels att 1 kap. 2 § ska ha följande lydelse,

dels att det i föreskrifterna ska införas ett nytt kapitel, 4 kap. och en ny bilaga av följande lydelse.

1 kap.

2 § Föreskrifterna innehåller bestämmelser om

1. information om insättningsgarantin enligt 11, 11 b och 11 c §§ lagen (1995:1571) om insättningsgaranti,

2. skyldighet för institut att lämna uppgifter om garanterade insättningar, och

3. beräkningen av avgifter för garantin enligt lagen om insättningsgaranti.

4 kap. Beräkningen av avgifter för garantin

1 § Detta kapitel innehåller bestämmelser om beräkningen av avgifter för garantin enligt lagen (1995:1571) om insättningsgaranti.

2 § Avgiften för garantin ska beräknas i enlighet med följande matematiska formel:

$$C_i = CR \times ARW_i \times CD_i \times \mu$$

där

C_i = årlig avgift för institut 'i'

CR = avgiftssats

ARW_i = summerade riskvikter för institut 'i'

CD_i = garanterade insättningar för institut 'i'

μ = justeringskoefficient

² Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/49/EU av den 16 april 2014 om insättningsgarantisystem.

3 § Vid beräkningen av avgiften för garantin ska avgiftssatsen (CR) vara 0,1 procent.

Med garanterade insättningar (CD_i) avses vid beräkningen av avgiften insättningar uppgående till det belopp som anges i 4 § andra stycket lagen (1995:1571) om insättningsgaranti.

Justeringskoefficienten (μ) ska vid beräkningen av avgiften ha det värde som leder till att institutens sammanlagda avgifter för ett år uppgår till ett belopp som motsvarar 0,1 procent av de garanterade insättningarna.

4 § De summerade riskvikterna (ARW_i) ska beräknas i enlighet med vad som framgår av bilagan till dessa föreskrifter.

Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 januari 2017.

Summerade riskvikter

De summerade riskvikterna (ARW_i) ska fastställas på följande sätt:

Riskklass	Intervall för sammanlagd riskpoäng (ARS)	Summerad riskvikt (ARW)
1	<20 %	70 %
2	≤20–35 %<	92 %
3	≤35–50 %<	114 %
4	≤50–65 %<	136 %
5	≤65–80 %<	158 %
6	≥80 %	180 %

Intervallen för sammanlagd riskpoäng avser percentiler av institutens totala ARS-fördelning. Vilken riskklass och därmed summerad riskvikt (ARW_i) ett institut erhåller bestäms av placeringen av institutets sammanlagda riskpoäng (ARS_i) i percentilrankingen.

Beräkning av sammanlagd riskpoäng

Den sammanlagda riskpoängen (ARS_i) för varje institut ska beräknas på följande sätt:

Varje institut tilldelas en individuell riskpoäng (IRS_i) för varje riskindikator. IRS_i multipliceras med indikatorvikten (IW). ARS_i beräknas genom att de viktade riskpoängen summeras.

Riskindikatorerna och deras viktning framgår av tabellen nedan.

Risk kategorier och riskindikatorer	Vikt (IW)
Kapital	24 %
Bruttosoliditet	12 %

Kärnprimärkapitalkvot	12 %
Likviditet och finansiering	24 %
Likviditetstäckningsgrad	24 %
Tillgångskvalitet	18 %
Andel nödlidande lån	18 %
Affärsmodell och styrning	17 %
Riskviktade tillgångar/totala tillgångar	8,5 %
Avkastning på totalt kapital	8,5 %
Potentiella förluster för insättningsgarantisystemet	17 %
Ej in-tecknade tillgångar/garanterade insättningar	17 %
Summa	100 %

Beräkning av individuell riskpoäng

Följande skalor ska användas för att beräkna ett instituts individuella riskpoäng (IRS_i) för respektive riskindikator:

Bruttosoliditet

Intervall (per percentilranking)	0–20%	20–40%	40–60%	60–80%	80–100%
IRS	100	75	50	25	0

Bruttosoliditet ska beräknas som primärkapital i relation till totala tillgångar.

Kärnprimärkapitalkvot

Intervall (per percentilranking)	0–20%	20–40%	40–60%	60–80%	80–100%
IRS	100	75	50	25	0

Kärnprimärkapitalkvot ska beräknas som kärnprimärkapital i relation till riskviktade tillgångar.

Likviditetstäckningsgrad (LCR)

Intervall	$\leq 70\%$	$> 70\%$
IRS	100	0

Gäller för avgiftsuttaget 2017.

Intervall	$\leq 80\%$	$> 80\%$
IRS	100	0

Gäller för avgiftsuttaget 2018.

Intervall	$\leq 100\%$	$> 100\%$
IRS	100	0

Gäller från och med avgiftsuttaget 2019.

Andel nödlidande lån

Intervall (per percentilranking)	0–20%	20–40%	40–60%	60–80%	80–100%
IRS	0	25	50	75	100

Andel nödlidande lån ska beräknas som nödlidande lån i relation till total utlåning.

Riskviktade tillgångar/totala tillgångar

Intervall (per percentilranking)	0–20%	20–40%	40–60%	60–80%	80–100%
IRS	0	25	50	75	100

Riskviktade tillgångar/totala tillgångar ska beräknas som riskviktade tillgångar i relation till totala tillgångar.

Avkastning på totalt kapital

Intervall	$\leq 0-2\% \leq$	$\leq 2-15\% \leq$	$< 0\%$ eller $> 15\%$
IRS	0	50	100

Avkastning på totalt kapital ska beräknas som nettointäkter i relation till totala tillgångar och som ett genomsnitt över två år.

Ej intecknade tillgångar/garanterade insättningar

Intervall	≤ 1	1-2	> 2
IRS	100	50	0

Ej intecknade tillgångar/garanterade insättningar ska beräknas som totala tillgångar med avdrag för intecknade tillgångar i relation till garanterade insättningar.

Beräkning av riskindikatorerna

Vid beräkningen av riskindikatorerna ska följande värden användas:

1. *intecknade tillgångar*: det värde som ska rapporteras enligt rapporteringsmall om intecknade tillgångar F32.01, kolumn 010, rad 010 i bilaga XVI till kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 680/2014 om fastställande av tekniska standarder för genomförande av instituts tillsynsrapportering enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 vad gäller inteckning av tillgångar, gemensam datapunktsmodell och valideringsregler,
2. *kärnprimärkapitalkvot*: det värde som ska rapporteras enligt COREP-mall C03.00, rad 010 i bilaga I till kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 680/2014 av den 16 april 2014 om tekniska standarder för genomförande av instituts tillsynsrapportering enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013,
3. *LCR*: det värde som ska rapporteras enligt COREP-mall C76.00, rad 030 i bilaga XXII till kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 680/2014 av den 16 april 2014 om tekniska standarder för genomförande av instituts tillsynsrapportering enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013,
4. *nettointäkter*: det värde som ska rapporteras enligt post B 27 i bilaga 1 till Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2014:14) om rapportering av kvartals- och årsbokslutsuppgifter,

5. *nödlidande lån*: det värde som ska rapporteras enligt post C 75 i bilaga 1 till Finansinspektionens föreskrifter om rapportering av kvartals- och årsbokslutsuppgifter,
6. *primärkapital*: det värde som ska rapporteras enligt COREP-mall C01.00, rad 15 i bilaga I till kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 680/2014 av den 16 april 2014 om tekniska standarder för genomförande av instituts tillsynsrapportering enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013,
7. *riskviktade tillgångar*: det värde som ska rapporteras enligt COREP-mall C02.00, rad 010 i bilaga I till kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 680/2014 av den 16 april 2014 om tekniska standarder för genomförande av instituts tillsynsrapportering enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013,
8. *totala tillgångar*: det värde som ska rapporteras enligt post A16 i bilaga 1 till Finansinspektionens föreskrifter om rapportering av kvartals- och årsbokslutsuppgifter, och
9. *total utlåning*: de värden som ska rapporteras enligt posterna A3 och A4 i bilaga 1 till Finansinspektionens föreskrifter om rapportering av kvartals- och årsbokslutsuppgifter.

Vid beräkningen av riskindikatorerna ska värdena för enskilda juridiska personer användas. Poster i resultaträkningen ska baseras på värdet den 31 december föregående år. Poster i balansräkningen ska baseras på genomsnittet av värdet den 1 januari och den 31 december föregående år.

2 Utgångspunkter

2.1 Bakgrund

Riksgälden är garantimyndighet enligt lagen om insättningsgaranti. Insättningsgarantin innebär att kunders insättningar på konton hos kreditinstitut och värdepappersbolag som har Finansinspektionens tillstånd att ta emot kunders medel på konto, skyddas vid konkurs eller när Finansinspektionen beslutat att garantin ska träda in. Garantin ersätter kapital och upplupen ränta upp till ett maximalt belopp om 950 000 kronor per person och institut.

Syftet med insättningsgarantin är att bidra till konsumentskyddet och till stabilitet i det finansiella systemet.

Europaparlamentet och rådet har den 16 april 2014 antagit insättningsgarantidirektivet som utgör en omarbetning av 1994 års insättningsgarantidirektiv.³ Direktivet syftar till att harmonisera och stärka konsumentskyddet.

Direktivet har genomförts i svensk rätt huvudsakligen genom ändringar i lagen om insättningsgaranti.

2.2 Målet med föreskrifterna

Insättningsgarantidirektivet innehåller bl.a. harmoniserade regler om finansieringen av insättningsgarantisystemen. Direktivet anger utgångspunkterna för en riskbaserad avgiftsmodell. Varje insättningsgarantisystem ges möjlighet att utifrån denna modell utforma och använda sina egna riskbaserade metoder för beräkningen av avgiften för garantin. De föreslagna föreskrifterna innehåller bestämmelser om en sådan metod. Målet med föreskrifterna är att skapa tydlighet, transparens och rättssäkerhet när det gäller beräkningen av avgiften för garantin.

2.3 Nuvarande och kommande regelverk

Bestämmelser om avgifter för insättningsgarantin finns i lagen om insättningsgaranti. Europeiska bankmyndigheten (Eba) har utfärdat riktlinjer om metoder för beräkning av avgifter till insättningsgarantisystem(i det följande benämnda Eba:s riktlinjer).⁴ Dessa

³ Europaparlamentets och rådets direktiv 94/19/EG av den 30 maj 1994 om system för garanti av insättningar.

⁴ EBA/GL/2015/10.

riktlinjer har en rättslig betydelse i Sverige som påminner om vad som gäller för allmänna råd.⁵

2.4 Regleringsalternativ

De nu aktuella föreskrifterna är nära sammankopplade med bestämmelserna om avgiftsskyldighet i lagen om insättningsgaranti. Allmänna råd eller andra vägledande dokumentet kan enligt Riksgäldens mening därför inte tjäna som alternativ till föreskrifter.

Föreskrifterna innebär att Sverige använder sig av den valmöjlighet som anges i artikel 13.2 i direktivet.

2.5 Rättsliga förutsättningar

Riksgäldens bemyndigande att meddela föreskrifter finns i 8 § förordningen (2011:834) om insättningsgaranti.

3 Motivering och överväganden

I det följande redogör Riksgälden för de föreslagna föreskrifterna.

3.1 Avgifter för insättningsgarantin

Varje institut som omfattas av insättningsgarantin ska betala en årlig avgift till garantimyndigheten (12 § lagen om insättningsgaranti). Institutens sammanlagda avgifter för ett år ska uppgå till 0,1 procent av de garanterade insättningarna. De behållna avgiftsmedlen ska uppgå till ett belopp som motsvarar minst 0,8 procent av de garanterade insättningarna (målnivå, 15 a §).

Insättningsgarantifonden uppgår för närvarande till cirka 2,4 procent av de garanterade insättningarna. Garantimyndigheten kommer att ta ut avgifter även fortsättningsvis. Detta har bland annat motiverats med att det bör råda en försäkringsmässig syn på insättningsgarantin där institutens avgifter kan liknas vid premier som möjliggör att ersättningsfall ska kunna hanteras över tid. Det finns även betydelsefulla fördelar med ett jämnt och förutsebart avgiftsuttag samt kontinuerlig uppbyggnad av insättningsgarantin som minskar risken för uttag av extra avgifter till följd av underskott i fonden.⁶ Det årliga totala avgiftsuttaget kommer därför tillsvidare att vara 0,1 procent av institutens sammanlagda garanterade insättningar.

⁵ Se Finansinspektionens promemoria Genomförande av de europeiska tillsynsmyndigheternas riktlinjer och rekommendationer (FI Dnr 12-12289) s. 8.

⁶ Se prop. 2015/16:106 s. 49 f.

3.2 Avgifterna ska vara riskbaserade

Garantimyndigheten ska årligen bestämma hur stort belopp varje institut ska betala i avgift. Avgiften ska baseras på institutets sammanlagda insättningar vid utgången av närmast föregående år till den del de omfattas av garantin och ska bestämmas med hänsyn till institutets risknivå (13 § andra stycket lagen om insättningsgaranti). Att avgiften ska bestämmas med hänsyn till institutets risknivå är delvis nytt och har sin grund i insättningsgarantidirektivet (artikel 13.1).

Insättningsgarantisystemen får i enlighet med artikel 13.2 i insättningsgarantidirektivet använda egna riskbaserade metoder för att fastställa och beräkna institutens riskbaserade avgifter. Avgifterna ska enligt den angivna artikeln stå i proportion till institutens risk och i rimlig utsträckning beakta riskprofilen för de olika affärsmodellerna. Metoderna får även beakta balansräkningens tillgångssida samt riskindikatorer såsom kapitaltäckning, tillgångskvalitet och likviditet.

Eba:s riktlinjer innehåller en modell som bygger på åtta riskindikatorer inom fem olika kategorier varav de fyra första kategorierna avser sannolikheten för att insättningsgarantin aktiveras. Den sista kategorin avser utfallet givet att garantin aktiveras. Denna nyckeltalsmodell kan jämföras med den nuvarande svenska modellen som endast består av ett nyckeltal: total kapitalrelation ($[\text{primärkapital} + \text{supplementärkapital}] / \text{riskexponeringsbeloppet}$).

Eba:s riktlinjer syftar bland annat till att harmonisera EU-ländernas avgiftsuttag och till att skapa en mer riskavspeglande avgift som leder till starkare incitament för instituten att minska sin riskprofil. Den avgiftsmodell som kommer att tillämpas i Sverige behöver ta hänsyn till Eba:s riktlinjer.⁷

Garantimyndigheten har bemyndigats att meddela föreskrifter om beräkningen av avgifter för garantin enligt lagen om insättningsgaranti (13 § tredje stycket lagen om insättningsgaranti och 8 § förordningen om insättningsgaranti). I det följande lämnas förslag på sådana föreskrifter.

3.3 En riskbaserad avgiftsmodell

3.3.1 Bakgrund

Som framgår av avsnitt 3.2 ska avgiften baseras på respektive instituts garanterade insättningar och risknivå (13 § andra stycket lagen om insättningsgaranti). Eba:s riktlinjer anger ett antal riskkategorier och

⁷ Se prop. 2015/16:106 s. 54.

centrala riskindikatorer som bör ingå i och åtminstone utgöra 75 % av den modell som tas fram. Resterande 25 % bör enligt riktlinjerna fördelas antingen på de centrala riskindikatorerna alternativt på andra riskindikatorer.

3.3.2 Övergripande angående valet av avgiftsmodell

Valet av en ny avgiftsmodell för insättningsgarantisystemet medför en viktig avvägning. Denna avvägning består av att bedöma hur mycket det är lämpligt att avvika från Eba:s avgiftsmodell, och hur stor skillnaden bör vara mellan den lägsta och högsta avgiftsnivån. Detta följer av att det i dagsläget finns begränsningar för hur stark incitamentsstruktur som kan uppnås samt att det råder en osäkerhet kring det framtida utfallet av vald modell. Riksgälden bedömer att den förändring av avgiftsmodellen som det nya EU-regelverket påkallar lämpligen genomförs i två steg.

Syftet med avgiftsmodellen är, utöver att finansiera de kostnader som över tid uppstår, att bidra till att minska incitamenten till överdrivet risktagande från instituten.⁸ Det bästa styrmedlet för att uppnå detta är att den modell som används resulterar i högre avgifter för institut med större risker och vice versa. Dessutom bör skillnaden mellan den lägsta och högsta avgiften vara tillräckligt stor för att öka incitamentet för instituten att minska sin risknivå.

Därmed borde den avgiftsmodell som används vara utformad så att den är fullständigt riskavspeglande, dvs. att instituten rangordnas exakt utifrån den risk för förluster som de innebär för insättningsgarantisystemet. Likaså borde det intervall som används för avgiftsnivån vara bredast möjligt för att i största utsträckning gynna de institut som minskar sin risknivå, givet att bredden kan motiveras utifrån den skillnad i risk som föreligger mellan instituten.

I dagsläget finns dock begränsningar för den grad av incitament som kan åstadkommas. En sådan begränsning ligger i att använda en till stor del harmoniserad avgiftsmodell inom EU. En harmoniserad avgiftsmodell kan nämligen inte fullt ut ta hänsyn till olika länders särdrag inom den finansiella sektorn, vilket får till följd att den sannolikt inte heller kan ranka instituten fullt korrekt efter deras risktagande. Det finns samtidigt fördelar med en harmonisering. Konkurrensneutraliteten ökar exempelvis genom att samtliga EU-länder fonderar avgifter i förtid och att ländernas avgiftsmodeller i större utsträckning än tidigare liknar varandra och syftar till samma sak.

⁸ Se punkt 17 c i Eba:s riktlinjer.

En ytterligare begränsning för den grad av incitament som kan åstadkommas med avgiftsmodellen är att lagen om insättningsgaranti föreskriver att det sammantagna avgiftsuttaget för ett år ska uppgå till 0,1 procent av de garanterade insättningarna.⁹ Det medför exempelvis att en minskad (eller ökad) sammantagen risknivå hos instituten inte kommer att avspeglas i ett minskat (eller ökat) årligt avgiftsuttag, vilket ger sämre förutsättningar för en ökad grad av incitamentsstruktur. Den förutbestämda nivån på avgiftsuttaget innebär också en betydande risk för att institut som har stora volymer av garanterade insättningar i hög utsträckning kan komma att styra andra instituts avgiftsnivåer, vilket även det påverkar såväl avgiftens förutsägbarhet (ett institut kan minska sin risk men likväl få högre avgift) som incitamentsstrukturen negativt.

En tillkommande utmaning är att framtida och redan annonserade förändringar av redovisningsreglerna, vilka är relativt omfattande, i dagsläget skapar en osäkerhet kring utfallet av den avgiftsmodell som implementeras.¹⁰ Det innebär att de avgiftsnivåer som avgiftsmodellen inledningsvis genererar kommer att se annorlunda ut i takt med att nya redovisningsregler införs. Det är i nuläget svårt att bedöma hur stora skillnader som uppstår och hur mycket dessa kommer att påverka utfallet av avgiftsmodellen, vilket resulterar i en relativt stor osäkerhet.

Mot bakgrund av de begränsningar och osäkerheter som beskrivits föreslår Riksgälden att förändringarna i avgiftsmodellen genomförs i två steg.

I ett första steg, inför avgiftsuttaget för 2017, implementeras den avgiftsmodell som följer av Eba:s riktlinjer.

I ett andra steg, lämpligen inför avgiftsuttaget för 2019 eller 2020 kommer en fördjupad översyn av avgiftsmodellen att genomföras. Denna översyn syftar huvudsakligen till att i högre utsträckning skapa en incitamentsstruktur för minskad risk. I och med att ändringarna i redovisningsregelverket då har trätt ikraft och att utfallet av dessa kan observeras i kommande års avgiftsuttag, torde förutsättningar finnas för att ta fram en avgiftsmodell som ännu bättre rankar instituten utifrån risk.

I sammanhanget ska det poängteras att denna översyn kan komma att peka på behov av betydande förändringar i avgiftsmodellen. Detta kan exemplifieras med att översynen bör inkludera en analys av för- och nackdelar med att addera kvalitativa riskindikatorer till avgiftsmodellen,

⁹ Se exempelvis Riksgäldens och Riksbankens remissvar angående promemorian "Förstärkt insättningsgaranti" för en mer detaljerad redogörelse kring detta (Dnr 2015/765 respektive 2015-00500).

¹⁰ Den nya standarden IFRS 9 ska tillämpas på räkenskapsår som inleds den 1 januari 2018 eller senare och innehåller bland annat nya regler för nedskrivningar av finansiella tillgångar.

såsom bedömningar av institutens affärsmodeller. En annan indikator som är aktuell att inkludera är en bedömning av huruvida instituten i händelse av kris förväntas hanteras genom konkurs eller resolution, en bedömning som huvudsakligen styrs av institutens systemviktighet. I syfte att stärka incitamenten för ett lägre risktagande kommer också översynen ha som utgångspunkt att intervallet för avgiftsnivån bör bli ännu bredare.

Sammantaget är det Riksgäldens bedömning att den föreslagna avgiftsmodellen uppnår syftet bättre än den nu gällande modellen. Genomförda testberäkningar indikerar bland annat att avgiften blir mer differentierad utifrån risknivå.¹¹ Det tydligaste exemplet på detta är att testkörningarna visar att de större instituten får en relativt sett lägre avgift jämfört med gällande avgiftsmodell, vilket överensstämmer med Riksgäldens bedömning att dessa institut har en relativt sett hög kreditvärdighet. Skillnaden i resultat beror dock delvis på det förändrade avgiftsintervallet som är bredare och bättre anpassat till de begränsningar som följer av att ha ett förutbestämt årligt avgiftsuttag.¹²

Riksgälden anser samtidigt att det sannolikt kommer att krävas en större revidering av avgiftsmodellen för att fullt ut kunna uppnå den incitamentsstruktur som är önskvärd. Denna revidering genomförs dock lämpligast i ett andra steg.

Särskilt skyddsvärda insättningar

I samband med de senaste ändringarna i lagen om insättningsgaranti har det införts en möjlighet att erhålla ett ersättningsbelopp som överstiger garantins begränsning på 950 000 kronor (4 c §). Detta gäller exempelvis särskilt skyddsvärda insättningar såsom medel som hänförs till avyttring av privatbostad och utbetalning av försäkringar.

Riksgälden har analyserat hur dessa särskilt skyddsvärda insättningar bör beaktas vid avgiftsuttaget.¹³ Slutsatsen är att det är lämpligast att exkludera dessa insättningar från avgiftsuttaget. Det beror på att de aktuella insättningarna, vilka är relativt små i sammanhanget, bedöms generera lägre avgiftsintäkter än de administrativa kostnaderna för att kontrollera

¹¹ Riksgälden har genomfört testberäkningar, med hjälp av data som samlats in från Finansinspektionen, vilka har inkluderat beräkningar utifrån Eba:s avgiftsmodell och ett större antal olika variationer av riskindikatorer och riskvikter.

¹² Här jämförs det nu föreslagna intervallet 70–180 % med nu gällande intervall som är 60–140 %. Om den lägsta avgiften blir högre samtidigt som intervallet blir bredare, minskar till exempel den påverkan som de största instituten riskerar att ha på övriga instituts avgifter.

¹³ I prop. 2015/16:106 avsnitt 5.4.2 framgår att avgiftsmodellen också bör inbegripa hur den ersättningsnivå avseende vissa särskilt skyddsvärda insättningar ska beaktas vid avgiftsuttaget.

vilka belopp som ryms inom definitionen.¹⁴ Att de administrativa kostnaderna är höga kan härledas från att det sannolikt krävs mycket omfattande manuellt arbete hos samtliga institut för att säkerställa en rimlig nivå av säkerhet kring dessa belopps storlek.

Alternativet till att instituten även skulle rapportera särskilt skyddsvärda insättningar vore att belägga samtliga institut med ett marginellt schablonpåslag. Det uppenbara problemet med detta är att en sådan schablon riskerar att bli godtycklig och att det är osäkert om andelen särskilt skyddsvärda insättningar är ungefär lika stor hos instituten.

3.3.3 Avgiftsmodellen

Riksgälden föreslår föreskrifter som innebär att avgifterna för insättningsgarantin ska beräknas med utgångspunkt i den avgiftsmodell som anges i Eba:s riktlinjer. Det innebär bl.a. att hänsyn ska tas till följande riskkategorier och riskindikatorer.

Kapital
Bruttosoliditet
Kärnprimärkapitalkvot
Likviditet och finansiering
Likviditetstäckningsgrad (LCR)
Stabil nettofinansieringskvot (NSFR)
Tillgångskvalitet
Andel nödlidande lån
Affärsmodell och styrning
Riskviktade tillgångar/totala tillgångar
Avkastning på totalt kapital

¹⁴ I prop. 2015/16:106 avsnitt 7.1 görs ett förenklat försök att uppskatta den totala summan av särskilt skyddsvärda insättningar som kan kopplas till avyttringar av privatbostäder, vilket torde vara den absolut största källan till dessa insättningar. Beräkningarna genererar ett genomsnittligt utestående belopp om 64 miljarder kronor, vilket i sin tur motsvarar 64 miljoner kronor i årlig avgift. Dessa beräkningar tycks dock bortse från att de flesta bostadssäljare har bolån som ska återbetalas, samt att de första 950 000 kronorna täcks av den ordinarie insättningsgarantin. Denna siffra skulle därför behöva nedjusteras väsentligt, för att sedan jämföras med de ca 1 500 miljarder kronor i garanterade insättningar som inrapporterades per den 31 december 2015.

Potentiella förluster för insättningsgarantisystemet

Ej intecknade tillgångar/garanterade insättningar

I det följande redogörs närmare för den föreslagna avgiftsmodellen.

Den matematiska formeln för beräkning av avgiften för garantin

Riksgäldens förslag: Avgiften för insättningsgarantin ska beräknas i enlighet med följande matematiska formel:

$$C_i = CR \times ARW_i \times CD_i \times \mu$$

där

C_i = årlig avgift från institut 'i'

CR = avgiftssats

ARW_i = summerade riskvikter för institut 'i'

CD_i = garanterade insättningar för institut 'i'

μ = justeringskoefficient

Avgiftssatsen (CR) ska vara 0,1 procent för alla institut.

Ett instituts summerade riskvikt (ARW_i) ska grundas på institutets sammanlagda riskpoäng (ARS_i).

Med garanterade insättningar (CD_i) avses insättningar uppgående till högst 950 000 kronor per insättare.

Justeringskoefficienten (μ) ska ha det värde som vid beräkning av avgiften leder till att det totala avgiftsuttaget motsvarar 0,1 % av totala garanterade insättningar.

Den matematiska formeln för beräkning av avgiften för garantin följer av punkt 35 i Eba:s riktlinjer.

Avgiftssatsen (CR) är den procentsats som ska betalas av ett institut som har en summerad riskvikt (ARW) på 100 procent (det vill säga med antagandet att ingen riskdifferentiering görs) för att den årliga målnivån ska nås. I Sverige styrs avgiftssatsen av 12 § lagen om insättningsgaranti som anger att institutens sammanlagda avgifter för ett år ska uppgå till ett belopp som motsvarar 0,1 procent av de garanterade insättningarna.

Avgiftssatsen kommer att riskjusteras för den riskklass institutet placeras i och multipliceras med de summerade riskvikter (ARW_i) institutet erhåller.

ARW_i kommer att bestå av sex olika riskklasser och ligga i spannet 70–180 procent. Efter riskjustering kommer ett instituts avgift (innan eventuell tillämpning av justeringskoefficienten) således att ligga i spannet 0,07–0,18 procent av institutets garanterade insättningar.¹⁵

Vilken riskklass ett institut hamnar i bestäms genom dess sammanlagda riskpoäng (ARS_i). Den sammanlagda riskpoängen utgörs av summan av institutets individuella riskpoäng (IRS_i). IRS_i bestäms av institutets värden på respektive riskindikator multiplicerat med respektive indikatorns specifika viktning.

För att möjliggöra att det totala avgiftuttaget motsvarar lagens krav på 0,1 procent av totala garanterade insättningar kommer en justeringskoefficient (μ) att användas. Uppgår exempelvis kravet på totala avgifter till 1 500 miljoner kronor och totala avgifter innan justeringsfaktor till 1 470 miljoner kronor kommer varje instituts avgift att justeras upp med justeringsfaktorn 1,02 ($1\,500/1\,470 = 1,02$). Vid testkörningar av avgiftsmodellen har justeringskoefficienten endast fått en marginell effekt.

¹⁵ Beräknas som 70 – 180 procent multiplicerat med 0,1 procent.

Beräkning av de summerade riskvikterna

Riksgäldens förslag: De summerade riskvikterna (ARW_i) ska beräknas i enlighet med följande intervallmetod där ARS-intervallen motsvarar en viss riskklass och ARW:

Riskklass	Intervall för sammanlagd riskpoäng (ARS)	Summerad riskvikt (ARW)
1	<20 %	70 %
2	≤20–35 %<	92 %
3	≤35–50 %<	114 %
4	≤50–65 %<	136 %
5	≤65–80 %<	158 %
6	≥80 %	180 %

Intervallen för sammanlagd riskpoäng avser percentiler av institutens totala ARS-fördelning. Vilken riskklass och därmed summerad riskvikt (ARW_i) ett institut erhåller bestäms av placeringen av institutets sammanlagda riskpoäng (ARS_i) i percentilrankingen.

Valet av de föreslagna riskklasserna syftar till att skapa incitament för en minskad risknivå hos instituten. Det uppnås genom en tydlig skillnad i avgiftsnivå mellan riskklasserna. Av samma skäl är percentilerna något bredare för den lägsta och högsta riskklassen. Samtidigt har hänsyn tagits till att skillnaden i summerad riskvikt inte bör vara alltför stor mellan riskklasserna eftersom det skulle ge tröskeleffekter som kan upplevas som orimliga.

Enligt Eba:s riktlinjer bör intervallet som styr den slutliga avgiftsnivån för instituten vara 50–75 procent som lägst och 150–200 procent som högst. Det bredaste intervallet som rekommenderas är därmed 50–200 procent, medan det smalaste är 75–150 procent.

Mot bakgrund av att Riksgälden anser att det är viktigt att åstadkomma riskminskande incitament för instituten, dvs. att minska den risk som de tillför insättningsgarantisystemet, bör utgångspunkten vara att ett brett intervall är att föredra framför ett smalt intervall. Ju bredare intervall desto större kommer skillnaden i avgiftsnivå att vara mellan institut med relativt

låg respektive hög risknivå, vilket ger en incitamentstruktur som innebär att instituten i högre grad premieras av att minska risknivån.

Ett annat argument för ett brett intervall är att ett sådant bättre speglar den skillnad i risknivå som faktiskt råder mellan de institut som tillhör insättningsgarantisystemet. Detta kan delvis åskådliggöras genom en analys av skillnaden i kreditbetyg (rating) mellan instituten. Riksgälden bedömer att de institut som har lägst kreditvärdighet har ett kreditbetyg som motsvarar B- till B+ hos de internationella ratinginstituten. Kreditbetyget för de institut som har högst kreditvärdighet ligger snarare inom spannet A+ till AA-. Detta indikerar en skillnad i risknivå som överskrider den skillnad på fyra gånger som ett intervall mellan 50–200 procent skulle innebära.

Den osäkerhet som i dagsläget råder kring det framtida utfallet av avgiftsmodellen är dock ett argument som talar för att, åtminstone inledningsvis, inte välja ett alltför brett intervall.

Sammantaget anser Riksgälden att utgångspunkten bör vara att det bredaste intervallet (50–200 procent) är att föredra, främst på grund av att ett sådant intervall ger en tydligare incitamentstruktur och stödjer finansiell stabilitet. Det går dock inte helt att frångå argumentet att den osäkerhet som tills vidare gäller, bland annat kring avgiftsutfall, bör vägas in i en helhetsbedömning. Att fullt ut ta hänsyn till det senare och därmed fastställa det minsta rekommenderade intervallet (75–150 procent) synes dock inte vara tillräckligt motiverat, främst på grund av att de testberäkningar som genomförts trots allt indikerar att det framtida utfallet kommer att innebära en relativt god rankning mellan instituten sett till risknivå. Det intervall som föreslås är därför 70–180 procent. Jämfört med det bredast rekommenderade intervallet är det en minskning med 40 procentenheter.

I samband med den översyn av modellen som tidigare har beskrivits, avser Riksgälden att analysera en utökning av avgiftsintervallet. Likaså kommer en utvärdering att göras av antalet riskklasser och den percentilfördelning som styr respektive riskklass.

Beräkning av den summerade riskpoängen

Riksgäldens förslag: Beräkningen av ett instituts summerade riskpoäng (ARS_i) ska baseras på de riskindikatorer som anges i Eba:s riktlinjer (tabell 1 Riskkategorier och centrala riskindikatorer).

Varje institut ska tilldelas en individuell riskpoäng (IRS_i) för varje riskindikator. Varje IRS_i för ett institut ska multipliceras med den indikatorvikt (IW) som riskindikatorn har tilldelats enligt Eba:s riktlinjer

(ruta 3, scenarierna 1 och 2). ARS_i beräknas därefter genom att de viktade riskpoängen summeras.

Beräkningen av ARS_i kan illustreras med hjälp av följande formel och tabell:

$$ARS_i = \sum_{j=1}^n IW_j \times IRS_j$$

där:

$$\sum_{j=1}^n IW_j = 100 \% \text{ och}$$

$IRS_j = IRS_{X_j}$ för vissa X i $\{A, B, \dots, M\}$ (det vill säga intervallet för indikator A_j)

Riskindikator	Indikatorvikt	Intervall	Enskilda riskpoäng (IRS)
Indikator A_1	IW_1	A_1	IRS_{A1}
		B_1	IRS_{B1}
	
		M_1	IRS_{M1}
Indikator A_2	IW_2	A_2	IRS_{A2}
		B_2	IRS_{B2}
	
		M_2	IRS_{M2}
...
Indikator A_n	IW_n	A_n	IRS_{An}
		B_n	IRS_{Bn}
		...	

		M_n	IRS_{Mn}
--	--	-------	------------

Varje institut kommer att tilldelas en individuell riskpoäng (IRS_i) för varje riskindikator (kalibrerad såsom beskrivs i nästa avsnitt). Enligt Eba:s riktlinjer ska IRS_i för varje riskindikator viktas enligt tabellen nedan för att landa i ett ARS_i för varje institut.¹⁶

Riskkategorier och riskindikatorer	Vikt
Kapital	24 %
Bruttosoliditet	12 %
Kärnprimärkapitalkvot	12 %
Likviditet och finansiering	24 %
Likviditetstäckningsgrad (LCR)	12 %
Stabil nettofinansieringskvot (NSFR)	12 %
Tillgångskvalitet	18 %
Andel nödlidande lån	18 %
Affärsmodell och styrning	17 %
Riskviktade tillgångar/totala tillgångar	8,5 %
Avkastning på totalt kapital	8,5 %
Potentiella förluster för insättningsgarantisystemet	17 %
Ej in-tecknade tillgångar/garanterade insättningar	17 %
Summa	100 %

¹⁶ Se punkterna 55–60 i Eba:s riktlinjer.

Av Eba:s riktlinjer framgår att riskindikatorn stabil nettofinansieringskvot (NSFR) inte ska tillämpas förrän det införts en sådan definition enligt tillsynsförordningen.^{17 18} Föreskrifterna kommer därför inledningsvis inte att innehålla riskindikatorn NSFR. Det innebär att riskindikatorn likviditetstäckningsgrad (LCR) ska vikta till 24 %. Föreskrifterna kommer att ändras när det antagits en definition av NSFR.

IRS-skalor för riskindikatorerna

Riksgäldens förslag: Följande skalor ska användas för att räkna ut varje instituts individuella riskpoäng (IRS_i) för respektive riskindikator.

(i) Bruttosoliditet

Intervall (per percentilranking)	0–20%	20–40%	40–60%	60–80%	80–100%
IRS	100	75	50	25	0

Bruttosoliditet ska beräknas enligt övergångsvariabeln primärkapital i relation till totala tillgångar.

(ii) Kärnprimärkapitalkvot

Intervall (per percentilranking)	0–20%	20–40%	40–60%	60–80%	80–100%
IRS	100	75	50	25	0

Kärnprimärkapitalkvoten ska beräknas som kärnprimärkapital i relation till riskviktade tillgångar.

(iii) Likviditetstäckningsgrad (LCR)

Intervall	≤ 70%	> 70%
IRS	100	0

Gäller för avgiftsuttaget 2017.

¹⁷ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012.

¹⁸ Se fotnot 8 i Eba:s riktlinjer.

Intervall	$\leq 80\%$	$> 80\%$
IRS	100	0

Gäller för avgiftsuttaget 2018.

Intervall	$\leq 100\%$	$> 100\%$
IRS	100	0

Gäller från och med avgiftsuttaget 2019.

(iv) Andel nödlidande lån

Intervall (per percentilranking)	0–20%	20–40%	40–60%	60–80%	80–100%
IRS	0	25	50	75	100

Andel nödlidande lån ska beräknas som nödlidande lån i relation till total utlåning.

(v) Riskviktade tillgångar/totala tillgångar

Intervall (per percentilranking)	0–20%	20–40%	40–60%	60–80%	80–100%
IRS	0	25	50	75	100

Riskviktade tillgångar/totala tillgångar ska beräknas som riskviktade tillgångar i relation till totala tillgångar.

(vi) Avkastning på totalt kapital

Intervall	$\leq 0-2\% \leq$	$\leq 2-15\% \leq$	$< 0\%$ eller $> 15\%$
IRS	0	50	100

Avkastning på totalt kapital ska beräknas som nettointäkter i relation till totala tillgångar och som ett genomsnitt över två år.

(vii) Ej in-tecknade tillgångar/garanterade insättningar

Intervall	≤ 1	1–2	> 2
IRS	100	50	0

Ej in-tecknade tillgångar/garanterade insättningar ska beräknas som totala tillgångar med avdrag för in-tecknade tillgångar i relation till garanterade insättningar.

Skalorna för respektive riskindikator kan baseras på antingen absoluta eller relativa intervall. Absoluta intervall kan exempelvis vara lämpliga då det finns en känd önskvärd nivå att basera intervallen på. Riksgälden har valt att använda relativa intervall för indikatorerna bruttosoliditet, kärnprimärkapitalkvot, andel nödlidande lån samt riskviktade tillgångar/totala tillgångar. Detta bedöms som ett lämpligt sätt att ranka instituten då absoluta intervall i form av önskvärda gränsdragningar enligt Riksgäldens mening är svåra att identifiera. Intervallen för de nämnda indikatorerna kommer att baseras på 20-, 40-, 60-, och 80-percentilerna av den totala fördelningen. En riskpoäng mellan 0 och 100, där 0 representerar den lägsta risken och 100 den högsta, kommer att fördelas jämnt över indikatorernas intervall.

Percentilfördelningen har valts för att få jämna intervall över hela spannet som minimerar risken att ranka institut i fel kategori men som samtidigt bidrar till incitament för instituten att vilja minska sin riskprofil och flytta sig i rankingen.

En percentilfördelning skulle kunna genomföras på ett sätt som exempelvis särskilt ”straffar” en större grupp av institut med sämre resultat för att få en än högre incitamentstruktur att minska risk. En sådan fördelning skulle kunna åstadkommas genom att ha ett särskilt stort intervall för de institut som får sämst resultat. Detta skulle dock även öka risken för att institut rankas i fel kategori och sammanblandas med institut som har en annan riskprofil. Bedömningen är att riskerna med en sådan percentilfördelning överväger fördelarna, varför en jämn fördelning har valts i stället.

Bruttosoliditet ska i enlighet med Eba:s riktlinjer (bilaga 2) beräknas enligt en övergångsvariabel (primärkapital/totala tillgångar). Övergångsvariabeln kommer att ersättas med den definition av bruttosoliditet som ska antas enligt tillsynsförordningen.¹⁹ Föreskrifterna kommer att ändras när en sådan definition antagits.

För indikatorn likviditetstäckningsgrad (LCR) har en binär fördelning av riskpoängen valts. Kravet på LCR och hur det ska införas framgår av artiklarna 4 och 38 i kommissionens delegerade förordning om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr

¹⁹ Se fotnot 6 i Eba:s riktlinjer.

575/213 när det gäller likviditetstäckningskravet för kreditinstitut.²⁰ Av övergångsbestämmelserna i artikel 38.1 i den angivna förordningen framgår att LCR ska vara 70 procent från och med den 1 januari 2016, 80 procent från och med 1 januari 2017 samt 100 procent från och med 1 januari 2018. När det gäller beräkningen av avgifterna för garantin innebär det – med hänsyn till att avgifterna för garantin ska grundas på institutens garanterade insättningar vid utgången av föregående år – att LCR ska vara 70 procent för avgiftsuttaget 2017, 80 procent för avgiftsuttaget 2018 och 100 procent för avgiftsuttaget 2019 och framåt.

Avkastning på totalt kapital är en indikator som inte kan tolkas på vanligt sätt då både negativa värden och alltför höga värden kan tyda på att institutet har en hög riskprofil. En studie har genomförts av institutens avkastningsprofil. Slutsatsen är att det saknas starka skäl för att kalibrera indikatorn på annat sätt än vad som anges i Eba:s riktlinjer (bilaga 1, ruta 4, scenario 6).

För indikatorn ej in-tecknade tillgångar/totala tillgångar har ett särskilt tillvägagångssätt valts. Ett indikatorvärde under 1 bedöms som särskilt allvarligt vid beaktandet av potentiella förluster för insättningsgarantin och har därför tilldelats en riskpoäng om 100. Ett värde mellan 1 och 2 tilldelas 50 poäng och värden över 2 tilldelas 0 poäng.

Beräkning av riskindikatorerna

Riksgäldens förslag: Vid beräkningen av riskindikatorerna ska följande värden användas:

1. *in-tecknade tillgångar*: det värde som ska rapporteras enligt rapporteringsmall om in-tecknade tillgångar F32.01, kolumn 010, rad 010 i bilaga XVI till kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 680/2014 om fastställande av tekniska standarder för genomförande av instituts tillsynsrapportering enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 vad gäller in-teckning av tillgångar, gemensam datapunktmodell och valideringsregler,

2. *kärnprimärkapitalkvot*: det värde som ska rapporteras enligt COREP-mall C03.00, rad 010 i bilaga I till kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 680/2014 av den 16 april 2014 om tekniska standarder för genomförande av instituts tillsynsrapportering enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013,

²⁰ Kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/61 av den 10 oktober 2014 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 när det gäller likviditetstäckningskravet för kreditinstitut.

3. *LCR*: det värde som ska rapporteras enligt COREP-mall C76.00, rad 030 i bilaga XXII till kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 680/2014 av den 16 april 2014 om tekniska standarder för genomförande av instituts tillsynsrapportering enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013,
4. *nettointäkter*: det värde som ska rapporteras enligt post B 27 i bilaga 1 till Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2014:14) om rapportering av kvartals- och årsbokslutsuppgifter,
5. *nödlidande lån*: det värde som ska rapporteras enligt post C 75 i bilaga 1 till Finansinspektionens föreskrifter om rapportering av kvartals- och årsbokslutsuppgifter,
6. *primärkapital*: det värde som ska rapporteras enligt COREP-mall C01.00, rad 15 i bilaga I till kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 680/2014 av den 16 april 2014 om tekniska standarder för genomförande av instituts tillsynsrapportering enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013,
7. *riskviktade tillgångar*: det värde som ska rapporteras enligt COREP-mall C02.00, rad 010 i bilaga I till kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 680/2014 av den 16 april 2014 om tekniska standarder för genomförande av instituts tillsynsrapportering enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013,
8. *totala tillgångar*: det värde som ska rapporteras enligt post A16 i bilaga 1 till Finansinspektionens föreskrifter om rapportering av kvartals- och årsbokslutsuppgifter, och
9. *total utlåning*: de värden som ska rapporteras enligt posterna A3 och A4 i bilaga 1 till Finansinspektionens föreskrifter om rapportering av kvartals- och årsbokslutsuppgifter.

Vid beräkningen av riskindikatorerna ska värdena för enskilda juridiska personer användas. Poster i resultaträkningen ska baseras på värdet den 31 december föregående år. Poster i balansräkningen ska baseras på genomsnittet av värdet den 1 januari och den 31 december föregående år.

Riskindikatorerna ska beräknas med de värden som ska rapporteras enligt vedertagna rapporteringsmallar.

Riskindikatorernas värden ska beräknas för enskilda juridiska personer, dvs. inte på gruppnivå. Vid beräkningen av riskindikatorerna ska poster i resultaträkningen baseras på värdet den 31 december föregående år. Poster i balansräkningen ska baseras på genomsnittet av värdet den 1 januari och

den 31 december föregående år. De uppgifter ett institut lämnar ska vara granskade av en revisor.²¹

3.4 Ikraftträdande

Av övergångsbestämmelserna till lagen om insättningsgaranti framgår att de nya bestämmelserna om riskbaserade avgifter ska tillämpas för första gången på avgifter som beslutas under 2017. Mot den bakgrunden föreslås att de nu aktuella föreskrifterna ska träda i kraft den 1 januari 2017. Det innebär att avgifterna för garantin från och med 2017 ska beräknas utifrån den nya avgiftsmodellen.

Inga särskilda övergångsbestämmelser föreslås i föreskrifterna. Däremot ingår vissa övergångsbestämmelser i bilagan till föreskrifterna. Som framgår ovan ska kravet på LCR enligt tillsynsförordningen införas enligt särskilda övergångsbestämmelser.²² Motsvarande övergångsbestämmelser föreslås i bilagan beträffande beräkningen av riskindikatorn LCR.

4 Förslagets konsekvenser

4.1 Allmänt

I det följande redogörs för de konsekvenser som Riksgälden bedömer att de föreslagna föreskrifterna får. Inledningsvis beskrivs hur samhället påverkas av förslaget. Därefter beskrivs konsekvenserna för konsumenterna och för företagen. Avslutningsvis redogörs för konsekvenserna för Riksgälden.

Konsekvenserna av de föreslagna föreskrifterna är enligt Riksgäldens bedömning inte sådana att det finns behov av speciella informationsinsatser.

4.2 Konsekvenserna för samhället

En förbättrad incitamentsstruktur, genom mer riskbaserade avgifter, har positiva effekter för den finansiella stabiliteten. Det minskar också risken för konkurrenssnedvridning.

Dessa effekter är delvis begränsade i ett första steg. En revidering av avgiftsmodellen, när tidpunkten är lämplig, kommer sannolikt att ge en ytterligare förbättrad incitamentsstruktur.

²¹ 16 § lagen om insättningsgaranti.

²² Kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/61 av den 10 oktober 2014 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 när det gäller likviditetstäckningskravet för kreditinstitut.

4.3 Konsekvenserna för konsumenterna

En förändrad avgiftsmodell som innebär en positiv effekt för den finansiella stabiliteten borde i förlängningen också leda till ett ökat konsumentskydd. En annan tänkbar följd är att räntan som erbjuds konsumenterna kan påverkas, antingen positivt eller negativt, beroende på hur ett instituts avgift förändras av den nya modellen. Det bör poängteras att förslaget att exkludera särskilt skyddsvärda insättningar från avgiftsuttaget inte påverkar konsumenternas rätt till ersättning från garantin.

4.4 Konsekvenserna för företagen

4.4.1 Allmänt

De föreslagna föreskrifterna berör kreditinstitut och värdepappersbolag som tar emot garanterade insättningar. För närvarande uppgår antalet kreditinstitut som är anslutna till insättningsgarantin till 133 stycken varav 108 tar emot garanterade insättningar. Antalet värdepappersbolag uppgår till 4 stycken där samtliga tar emot garanterade insättningar.

I det följande diskuterar Riksgälden de kostnader som de föreslagna föreskrifterna bedöms medföra för företagen.

4.4.2 Administrativa kostnader

Den föreslagna avgiftsmodellen innebär att instituten årligen kommer att rapportera åtta nyckeltal jämfört med det enda nyckeltal som hittills rapporterats. Eftersom dessa nyckeltal är vedertagna och relativt okomplicerade att beräkna bedömer Riksgälden att denna ökade administrativa belastning är marginell.

Institutens revisorer kommer att granska fler uppgifter än tidigare och kommer behöva ta fram en ny mall för revisorsyttrande. Detta kan medföra viss ökad kostnad för revisorerna.

4.4.3 Förändrade avgifter

Avgiftsnivån för respektive institut kommer att förändras. Vissa institut kommer därmed att få en lägre avgift jämfört med tidigare, medan andra kommer att få en högre. Detta beror på att det förändrade regelverket syftar till mer riskbaserade avgifter, vilket i grunden har tydligt positiva effekter eftersom det innebär starkare incitament att minska sin risknivå. Däremot går det inte att med en på EU-nivå harmoniserad nyckeltalsmodell fullt ut säkerställa att samtliga institut rankas optimalt. Som framgår av avsnitt 3.3.2 bedömer Riksgälden att den föreslagna Eba-modellen ger en bättre incitamentsstruktur jämfört med tidigare. För att i högre grad uppnå riskbaserade avgifter krävs dock en omfattande översyn, vilken Riksgälden avser att genomföra vid en senare tidpunkt.

4.5 Konsekvenserna för Riksgälden

Den nya avgiftsmodellen kommer att medföra en högre grad av manuellt arbete, vilket innebär ökade administrativa kostnader jämfört med nuvarande avgiftsmodell. Systemstödet för avgiftsberäkningen kommer också att behöva ses över, vilket kan innebära ökade kostnader. Den löpande uppföljningen av avgiftsmodellen och dess utfall, inklusive de revideringar som behöver genomföras vid behov, uppskattas öka arbetsbördan med ca 0,5 årsarbetskrafter.

10

11